

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การติดตามผลครุศาสตร์มหานั้เทศ สาขาวิชาอุดมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นการศึกษาความคิดเห็นของมหานั้เทศต่อหลักสูตรสาขาวิชาอุดมศึกษา ในด้าน จุดมุ่งหมาย เนื้อหา การจัดการเรียนการสอน และศึกษาความก้าวหน้าทางวิชาชีนของมหานั้เทศ รวมทั้งศึกษาความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาชั้นต้นของมหานั้เทศเกี่ยวกับการนำความรู้ความสามารถ ไปใช้ในการปฏิบัติงาน ลักษณะของการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ซึ่งมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

กลุ่มประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ ผู้ที่สำเร็จการศึกษาปริญญาครุศาสตร์มหานั้เทศ สาขาวิชาอุดมศึกษา จากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2522 ถึงปีการศึกษา 2531 จำนวนทั้งสิ้น 179 คน และผู้บังคับบัญชาชั้นต้นซึ่งเป็นหัวหน้าหน่วยงานที่มหานั้เทศสังกัด และปฏิบัติงานอยู่จำนวน 179 คน ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปให้ประชากร คือ มหานั้เทศและผู้บังคับบัญชาชั้นต้นของมหานั้เทศ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจากมหานั้เทศ จำนวน 126 ฉบับ ผู้บังคับบัญชาชั้นต้น 126 ฉบับ รายละเอียดดังตารางต่อไปนี้คือ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนมหานักคิดและผู้บังคับบัญชาชั้นต้นที่ตอบแบบสอบถาม
จำแนกตามรายปีการศึกษา

ปีการศึกษา ที่สำเร็จ การศึกษา	จำนวนมหานักคิด			จำนวนผู้บังคับบัญชาชั้นต้น		
	จำนวน ทั้งหมด	จำนวน ตอบกลับ	%	จำนวน ทั้งหมด	จำนวน ตอบกลับ	%
2522	15	10	66.67	15	10	66.67
2523	14	11	78.57	14	9	64.29
2524	15	11	73.33	15	13	86.67
2525	19	14	73.68	19	13	68.42
2526	29	16	55.17	29	21	72.41
2527	22	15	68.18	22	12	54.55
2528	18	12	66.67	18	12	66.67
2529	18	13	72.22	18	12	66.67
2530	17	13	76.47	17	13	76.47
2531	12	11	91.67	12	11	91.67
รวม	179	126	70.39	179	126	70.39

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามจำนวน 2 ชุด คือ แบบสอบถามความคิดเห็นของมหานักคิด และแบบสอบถามผู้บังคับบัญชาชั้นต้นของมหานักคิด มีรายละเอียดดังนี้คือ

1. แบบสอบถามความคิดเห็นของมหาบัณฑิต แบ่งออกเป็น 4 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ภาระหรืออุปสรรคในการปฏิบัติงาน และผลงานทางวิชาการ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นด้านจุดมุ่งหมายและการจัดการเรียนการสอนของภาควิชาอุดมศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามประโยชน์ของเนื้อหาวิชาที่เรียนในหลักสูตรสาขาวิชาอุดมศึกษาที่ได้นำไปใช้ในการปฏิบัติงานเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไป เป็นคำถามปลายเปิดและเลือกตอบ

2. แบบสอบถามผู้บังคับบัญชาชั้นต้นของมหาบัณฑิต เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการนำความรู้ความสามารถไปใช้ในการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิต ลักษณะคำถามเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา ภาควิชาอุดมศึกษา พ.ศ. 2520 (ปรับปรุงใหม่ พ.ศ. 2522)

2. ศึกษาหนังสือ เอกสาร เกี่ยวกับหลักสูตรจิตวิทยาการศึกษาและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการติดตามผล รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการติดตามผล

3. สัมภาษณ์อาจารย์ภาควิชาอุดมศึกษาจำนวน 8 ท่าน คือ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิดารัตน์ บุญชู
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ปทีป เมธาคุณวุฒิ
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประกอบ คุปรัตน์
4. รองศาสตราจารย์ ดร.นรชูลี อาชวอำรุง
5. รองศาสตราจารย์ ดร. ไนฑูรย์ สินลาร์ตัน

6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ บวรศิริ
7. รองศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา เทนหัสติน ณ อยุธยา
8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุชาติ ตันธนะเดชา
4. สัมภาษณ์และมหานิติศาสตราจารย์วิชาอุดมศึกษา จำนวน 15 คน
5. นำข้อมูลและแนวคิดจากการศึกษาและสัมภาษณ์มาสร้างข้อคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาที่กำหนดในขอบเขตของการวิจัย
6. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นอาจารย์ในภาควิชาอุดมศึกษา และอาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัย ตรวจสอบแก้ไขเพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการศึกษา จำนวน 8 ท่าน คือ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธิดารัตน์ บุญนุช
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประกอบ คุปรัตน์
3. รองศาสตราจารย์ ดร. พรชูลี อาชวอรุ่ง
4. รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ ลินลารัตน์
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ บวรศิริ
6. รองศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา เทนหัสติน ณ อยุธยา
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุชาติ ตันธนะเดชา
8. อาจารย์วันทนีย์ คำรังชัย
7. นำแบบสอบถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิได้ตรวจสอบแก้ไขแล้วมาปรับปรุง และนำไปทดลองใช้ (try-out) กับมหานิติศาสตราจารย์วิชาอุดมศึกษา จำนวน 10 คน ได้นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาปรับปรุง แก้ไข แล้วกำหนดเป็นแบบสอบถามที่จะนำไปใช้กับกลุ่มประชากรต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลจากมหานิติศาสตร์ ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามจำนวน 179 ชุด ไปยังกลุ่มประชากรทางไปรษณีย์ และให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งกลับคืนมาโดยทางไปรษณีย์ด้วยเช่นกัน ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้กลุ่มประชากร 2 ครั้ง ให้เวลาผู้ตอบแบบสอบถามครั้งละ 15 วัน และได้ส่งไปรษณียบัตรไปขอให้ผู้ที่ไม่ได้ส่งแบบสอบถามกลับคืนมาในครั้งที่ 2 ช่วยตอบแบบสอบถามเป็น

ครั้งที่ 3 รวมทั้งผู้วิจัยได้ไปแจกแบบสอบถามและรับกลับคืนด้วยตนเองจากผู้ที่สามารถติดต่อไป ได้รับแบบสอบถามคืนทั้งหมด 126 ชุด คิดเป็นร้อยละ 70.39

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บังคับบัญชาชั้นต้นของมหานัทพิศ ผู้วิจัยได้แนบแบบสอบถามของผู้บังคับบัญชาไปพร้อมกับแบบสอบถามชุดของมหานัทพิศ จำนวน 179 ชุด และขอให้มหานัทพิศนำไปมอบให้ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นที่เหมือมหานัทพิศ 1 ระดับ ให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งกลับมาทางไปรษณีย์ ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้กลุ่มประชากร 2 ครั้ง ให้เวลาผู้ตอบแบบสอบถามครั้งละ 15 วัน และได้ส่งไปรษณียบัตรเพื่อทวงถาม ผู้ที่ไม่ได้ส่งแบบสอบถามกลับคืนมาในครั้งที่ 2 ให้ตอบแบบสอบถามเป็นครั้งที่ 3 ได้แบบสอบถามคืนทั้งหมด 126 ชุด คิดเป็นร้อยละ 70.39

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปให้กลุ่มประชากรที่เป็นมหานัทพิศและผู้บังคับบัญชาชั้นต้น โดยส่งจับคู่พร้อมกันไป ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาไม่จับคู่ เนื่องจากแบบสอบถามบางคู่ มหานัทพิศไม่ตอบหรือผู้บังคับบัญชาชั้นต้นไม่ตอบ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาดำเนินการวิเคราะห์ดังนี้

1. แบบสอบถามชุดของมหานัทพิศ

1.1 ข้อมูลสถานภาพส่วนตัว ปัญหาหรืออุปสรรคในการปฏิบัติงานและผลงานทางวิชาการ วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ ร้อยละ

1.2 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดมุ่งหมาย การจัดการเรียนการสอน เนื้อหาที่เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงาน คำนวณโดยหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละข้อคำถาม โดยนำมาให้คะแนนด้วยการกำหนดน้ำหนักของคะแนนเป็น 5 ระดับ ตามแบบของ ลิเคอร์ต (Likert 1970 : 175) คือ

มากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5
มาก	มีค่าเท่ากับ	4
ปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3
น้อย	มีค่าเท่ากับ	2
น้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1

2. แบบสอบถามชุดของผู้บังคับบัญชา

2.1 ข้อมูลสถานภาพส่วนตัว วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ

2.2 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ความสามารถไปใช้ในการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิต คำนวณโดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละข้อคำถาม โดยนำมาให้คะแนนด้วยการกำหนดน้ำหนักของคะแนนเป็น 5 ระดับคือ

มากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5
มาก	มีค่าเท่ากับ	4
ปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3
น้อย	มีค่าเท่ากับ	2
น้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ในคำถามแต่ละชุดคือเกณฑ์ดังนี้

4.5 - 5.0	หมายความว่า	มีความคิดเห็นด้วยมากที่สุด
3.5 - 4.49	หมายความว่า	มีความคิดเห็นด้วยมาก
2.5 - 3.49	หมายความว่า	มีความคิดเห็นด้วยปานกลาง
1.5 - 2.49	หมายความว่า	มีความคิดเห็นด้วยน้อย
1.0 - 1.49	หมายความว่า	มีความคิดเห็นด้วยน้อยที่สุด

การเสนอผลแต่ละตอน จะเสนอผลการวิเคราะห์เป็นตารางและความเรียง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย